

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Literae Consvlvm & populi Montisbelli.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

sito, separatim instituet; & ipse Camerarius per unamquamque hebdomadam super datis & receptis reddet coram Archipresbytero & fratribus in Capitulo rationem. Novitios quidem ad regularis ordinis observantias aspirantes Archipresbyter cum consilio fratrum vel senioris partis recipiet. Sublato vero illo quod de professione dicitur, ad mandatum nostrum, cum subintelligatur non positum, & expressum soleat vitium generare. Ceterum novitij claustrum ingressi, in ultimo chori debent per manum Archipresbyteri instituti, ibique debent per octo dierum numerum residere. Postmodum, si sacerdos fuerit, in ultimo sacerdotum stallo; si vero diaconus, in ultimo sui ordinis ponendus erit; & ita de ceteris statuetur. Præterea circa necessitates fratrum ita fuit de consensu mutuo dispositum & statutum, ut videlicet quisque Canonicorum duas habeat interius breves camisias, & duas bracas, fine quibus nunquam jaceat, & unam exteriorem camisiam cum pellicia: quæ duo usque ad talos pertingant. Cor-tibaldum insuper, subaros quoque in hyeme, sotulares habeant in astate, caligas tam lineas, quam laneas, & scafones similiter habeant duplicatos, capas nigras singuli de mantellario habeant, vel nadivo, pelles agninas albas. Duoibus linteolis in lecto, & uno cooperto-rio sint contenti. Non tamen contra ordinem erit, si Archipresbyter, sicut aliis plus laborat, & plus oneris sustinet, plus consequatur honoris. Camerarius vero, qui nova dat vestimenta Canonicis, vetera recipiat in traditione novorum. Sanè mensura panis & vini reservanda est Archipresbytero, & Capitulo distin-guenda. Scilicet Archipresbyter pro duobus Canonicis portionem habebit: qui etiam à Camerario eleemosynam dan-dam recipiet, habens cum Camerario ipse donandi usque ad viginti solidos facul-tatem. Sine assensu vero communi, vel majoris partis, prædictam ei summam excedere non licebit. Præterea nulli Cle-ricorum licitum erit stare in reectorio vel choro præsente conventu, nisi capa vel toga regulariter induatur: in qui-bus duobus locis continuum convenit silentium conservari: ad quæ loca ipsis præsentibus nulli patet laicorum in-gressus. Sine licentia quidem Archipres-byteri, vel ordinarij, si præsentes fue-

rint, claustrum exire alicui Canonico non licebit: quibus absentibus, sufficit tan-tum ut ab eo, qui major erit, licentia requiratur. Nunquam autem licebit ali-cui Canonico scholas adire. Nec in hoc excusabit eum licentia expedita, immo sequetur excommunicatio præsumen-tum, nec post ad locum suum vel offi-cium admittetur. salva tamen apostoli-ce sedis auctoritate. Ceterum cum Archi-presbyterum vel quemlibet de fratribus ad aliquem locum traxerint negotia certa domus, de manu Camerarij expen-sas recipient: quarum ei residuum (si forte aliquid superuerit) resignabunt. Archipresbyter, cum ad aliquem locum ire voluerit, fratrīs, quem elegere, societatem habebit. De exitu fratrum à clau-stro, quod regula præcipit, observetur; ut videlicet ille eat, cui Archipresbyter duxerit injungendum. Dictum etiam fuit, quod quisque frater & etiam Ca-merarius faceret hebdomadam suam, nisi necessitas justa impediatur; & tunc offi-cium suum per aliquem de fratribus exe-quatur. Ad hæc, servientes laicos, qui sunt vel pro tempore necessarij erunt, removere, vel recipere, ad officium Ca-merarij pertinebit: quibus etiam merce-dem, præmissa in omnibus auctoritate & consilio Archipresbyteri, pro recepto vel recipiendo servitio solvet; & illi de-votè fratribus fervient, qui devotius & cum majori reverentia studebunt, tan-quam majori & digniori, Archipresby-tero famulari. Nulli ergo omnino homi-num liceat hanc paginam nostræ consti-tutionis & confirmationis infringere &c; usque ad verbum contraire. salva in om-nibus sedis apostolicae auctoritate. Si-qua igitur &c. Datum Laterani Nonis Martij.

LITERÆ CONSVLVM
& populi Montisbelli.

Sanctissimo patri ac Domino I. Dei gratia Summo Pontifici, Petri cius, Azius, Sandonus, & Henrigerus Con-sules Montisbelli, cum omni populo ipsius Castri, debitam fidelitatem cum omnimoda reverentia. Ea nos vestræ paternitatis beatitudo ex temporum mutatione noverit collegisse quæ profe-sto vobis gaudium portant cum honore, dummodo ad ipsa clementer oculum ele-vare dignemini. In archivio igitur sanctorum Romanæ Ecclesiæ credimus ex majo-

Epi. 47.
De fidelitate
Romana Ec-clesie facienda.

rum memoria fore jam antiquatum, quater ad ejus dominationem Castrum nostrum pervenerit; & ideo non est opus insinuare quod luce clarius constat, nec unquam ab aliquo negari poterit, quod non fuerit de Comitatu Comitis Matildis. Sed prævalente adversus Ecclesiam Dei publica olim potestate, dominationem suam in ipso Castro Ecclesia non valuit exercere. Nunc vero, quia omnipotens Deus sic disposuit ut tempore vestro filiorum dispersiones ad finum catholicæ matris redeant, patris imperium per omnia servatur; hinc est quod unanimis uno voto omnes quærimus & diligenter petimus dominum vestrum, vestræque sanctitati tanto devotius fidelitatem facere cupimus, quanto indubitanter vos credimus spiritum Dei habere, atque ideo accepisse potestatem ut omnia in statum rectitudinis vestra sapientia reducatis; facta in præsumptoribus vindicta, & ligatis in compedibus qui contra catholicam Romanam Ecclesiam ausi sunt minus justo pugnare. Commendamus itaque misericordię vestre Castrum, Ecclesias ipsius, clerum, & omnem populum; rogantes cum omni humilitate, quatenus ad ista, quæ postulamus, mora sublata respondere dignemini. Quod si placet de latere vestro mittere cui vestra debeamus vice intendere, illius concordia sumus & esse volumus ut facta fidelitate vobis dominationem Castræ juxta veltrum mandatum assignemus; ea videlicet ratione, ut cum omni integritate tam nova quam vetera nostra jura serventur illæsa, nec aliquando imminui nobis debeant, vel in pejus aliquatenus commutari. Illud attendat sanctitas vestra, quod pro fortitudine loci multi nobiscum confederari cupiunt; sed nulli dare responsum volumus, donec à misericordia vestra nuncium recipiamus.

MARSICANEN. EPISCOPO.

Epiſt. 48.
Super cauſa
matrimonij in-
ter B. virum &
O. mulierem,
quæ prius def-
ponavit, & alia
duxit postmo-
du in uxorem.
*Cap. 2. De fon-
datione matrim. in
Terræ Cœpilar.*

Significasti nobis per literas tuas quod cùm B. vir O. mulierem prius carnaliter cognitâ despontasset, eā postmodum non cognovit, immo ipsa ad partes alias transeunte, sibi aliam copulavit, ex qua filios & filias jam suscepit. Verum quia eadem O. ad te reversa, vel virum ipsum sibi restitui postulat, vel alij dari licentiam cōtrahendi, & tu, quid super his fieri debeat, nostris quæris literis edoce-

ri; fraternitati tuæ taliter respondemus; quod si dictus vir eam despontavit per verba de præsenti, ad ipsam cogendus est de jure redire. Quod si forsan in desponsatione ipsius verbis usus est de futuro; imposita utrique pœnitentia de fide mentita, mulieri eidem nubendi cui voluerit in Domino liberam tribuas facultatem. Datum Laterani VIII. Kalend. Martij.

ABBATI ET FRATRIBVS
S. Prospcri Reginen.

Officio nostro plurimū expedire dignoscitur conservationi Ecclesiæ, & maximè earum quæ juris beatæ Petri existunt, sollicita meditatione intendere; & ne jura earum diminuivaleant, vel per occupationem illicitam deperi, vigilem nos convenit curam & sollicitudinem adhibere. Hac itaque ratione inducti, & officio nostro, quo specialis monasterio vestro, quod beati Petri juris existit, in suo jure adesse tenemur attentius, provocati, omnes alienationes, seu obligationes, quas Guido quondam Abbas monasterij vestri post primum juramentum, quod de non alienando in electione sua præstitit, & etiam in schismate de possessionibus prælibati monasterij quocunque titulo fecit in præjudicium ipsius Ecclesiæ, ad exemplar felicis recordationis Alexandri, Lucij, & Cel. prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum irritas & frivolas esse decernimus, & auctoritate apostolica viribus penitus carere censemus. Datum Laterani XV. Kalend. Aprilis.

*Super hoc etiam scriptum est Consulibus
Reginen. ut possessionum prædictarum de-
tentores ad restitutionem earam tradita sibi
potestate compellant.*

ANTIOCHEN. PATRIARCHÆ.

Cum ex illo generali privilegio, quod beato Petro & per eum Ecclesiæ Romanae Dominus noster indulxit, canonica postmodum manaverint instituta continentia majores Ecclesiæ causas esse ad sedem apostolicam perferendas; ac per hoc translationes Episcoporum, sicut depositiones eorum, & sedium mutationes, ad summum apostolicæ sedis antistitem de jure pertineant, nec super his præter ejus assensum ali-

Epiſt. 49.
Ve omnes alia
nationes, iei
obligationes,
quas Guido
quondam ipsius
monasterij Ab-
bas fecerat, inti-
te sunt & inau-
gurantur.

Epiſt. 50.
Quia Apamien.
elecūtum in Tri-
politan. Eccle-
siam sine licen-
tia Domini PP.
tantulit, ipse à
confirmatione
Episcoporum à
Domino PP.
insperatus quo-
unque ab eo a-
liud statuatur.
Exstat in Terræ
Collect. lib. 1.
Tit. V.